

& facultate illius, cui debetur hereditas, quod longe diuersum est. Vnde non potest suprad. vltima quaestio decidi per hanc l. fin. C. de pactis, nec bonum fundamentum sumi ex ea, quia in casu d. l. si. deficiente consensu eius, de cuius hereditate agitur, vel quia nulli interfuit, vel quia qui adfuit, fuit per eundem reuocatus, & si hoc non obstante valeret pactum in casu d. l. si. daretur votum reprobū captandę mortis contra voluntatem ipsius, quod est contra bonos mores atq; proinde nullius momenti, nec iuramento confirmatur; At vero in nostro casu suprad. cessant, quia nullum datur votū captandę mortis, precipue cum ipse, de cuius hereditate agitur, consentiat & non reuocauerit suum consensum, quandoquidem testatus est, & non mutauit voluntatem suam, vnde videbatur dicendū, omnino valere prædictum testamentum filij per consensum & approbationem patris semel præstitum, licet postea reuocasset, quia sibi præiudicauit consensus semel præstitus, & quod semel placuit, amplius displicere non potest, præcipue, quia à principio fuit voluntariū patri consentire; at vero ex post facto, postquam semel consensit & facultatem præstitit filio testandi prout velle, est necessarium in eadem voluntate permanere, ut in l. si. ab initio ff. de act. & oblig.

Pro quo facit opinio pulchra Dd. tenentium, quod licet constituto à duobus scil. viro & vxore, vel alijs, primogenio ex vtriusq; patrimonio, vel facta melioratione possit alter eorū quoad propria bona poenitere inuito altero vel mortuo, & maioratū, quoad sua bona reuocare, tamē si maritus ex legitimo consensu vxoris maioratū instituat ex bonis vtriusq; morte solius mariti confirmatur maioratus iste & vinculum huiusmodi, adeo, quod vxor non potest reuocare id, etiam quoad sua bona, operante hanc confirmationem & irreuocabilitatem consensu ab vxore legitime semel præstito, vt late ex O' drad. & alijs fundat & tenet Rod. Suar. in repet. d. l. si. quoniam in prior. in 5. lim. ad leg. Reg. n. 12. fol. 166. & in n. 14. fol. 165. C. de inoff. test. & Didac. Cou. Præsul. Segouens. merit. in repet. rub. de testam. 2. par. n. 8. fol. 5. & Tellus Fernandez in l. 17. Tauri. n. 14. idem in suprad. l. c. quando maritus & vxor simul constituunt maioratum licentia Regis, quod possint ambo, vel vnus eorum reuocare pro sua parte, siue fiat per viam vltimę voluntatis, siue per viam contractus causa matrimonij, quando irreuocabilis non est, tenet & bene probat Tiraq. de iure primogenij, qu. 68. per tot. fol. 408. ad fi. & fol. seq. contra Bolog. conf. 62. tenentem esse irreuocabilem; licet opinionem Bologn. teneat idem Tiraq. eodem tract. qu. 8. ad fi. n. 7. opinionem etiam Oldrad. & sequacium cum supradicta limitatione videtur sequi D. Burgos de Pace in l. 3. Tauri. 2. par. 6. col. n. 125. seq. & nouissime post huius operis primam editionem vtrumq; sequitur & probat referēs supradictos & alios auctores Dn. Molin. de Hispanor. primog. lib. 4. c. 2. n. 84. vbi nu. 85. plures remissiones refert circa fructus perceptos reuocato maioratu ex legis vel hominis dispositione. Eandem etiam opinionem sequitur nos referens D. Burgos de Pace Iunior qu. 1. iuris. nu. 14. lib. 1. & nu. 15. vbi limitat, quando consensus vxoris esset super omnibus suis bonis, & Angulo in l. 2. qu. 2. tit. 6. libr. 4. No. Collect. Reg. Ergo ita in proposito videbatur dicendum, vt pater, qui semel consensum præstitit filio testandi prout velle, non posset reuocare prædictum consensum.

47 Sed quia supradictam opinionem & distinctionē in materia vinculi vel maioratus retulimus, duo sūt aduertēda & notāda circa eam, antequam ad propositū reuertamur. Primo, quod videtur hodie iure Regio. secundum caput & membrum supradictę distinctionis non procedere imo corrigi per l. 17. Tauri. quæ

hodie nouissime situatur in l. 1. tit. 6. lib. 4. Non Rec. legi Regni, & per l. 4. quæ hodie est l. 4. tit. 7. eiu. d. l. 4. quibus legibus deciditur & probatur, quod melioratio tertij, siue fiat in testamento, siue in contractu inter viuos potest reuocari, nisi in tribus casibus specialibus ibi positis, scil. quādo traditur in vita possessio bonorum dicti tertij meliorato vel eius procuratori per constituentem, item quando traditur scriptura meliorationis coram tabellione, item & tertio, quando dicta melioratio tertij fit ob causam matrimonij, vel ob aliam causam onerosam. Ergo videtur hodie dicendum, attentis supradictis legibus Regijs, quod etiam quando maritus constituit maioratum vel vinculum cum legitimo consensu vxoris de vtriusq; patrimonio, possit vxor etiam mortuo marito reuocare prædictum maioratum & vinculum quoad sua tantum bona, sicut posset, si ipsa sola condidisset dictum maioratum seu vinculum, præterquā in supradictis tribus casibus per dictas leges Regias, quia non debet plus operari consensus suus præstitus marito, quam si ipsa sola constituisset dictum maioratum siue vinculum, vel simul cū marito, quo etiam casu posset reuocare, licet conditum esset in contractu inter viuos vt in dictis legibus Regijs & præterea tenet Couar. vbi sup. vnde hæc leges Regiæ reddūt me dubium de suprad. opinione. Sed relinquo cogitandū, quia viri grauissimi Rod. Suar. Cou. & Tell. Fern. & D. Molin. vbi sup. qui prædictam opinionem teneuerunt, non ignorabāt dictas leges Regias, precipue Cou. & Tell. Fernand. quia ille in eodem numero allegauit d. l. 17. & per eam idem tenuit in primo casu supradictę distinctionis, quando vir & vxor simul faciunt maioratum & vinculum, hic vero legit & commentatur d. l. 17. dum tenuit supradictam opinionem; & sic præ oculis illam habebant, idem facit D. Molin. vbi supra, & nihilominus residet in supradicta opin. quando maritus solus de consensu vxoris maioratum vel vinculum constituit de vtriusq; patrimonio, ideo si vultis tenere horum opinionem, cogitatis bonum responsum ad dictas leges Regias, quia ipse non inuenio, saltem sufficiens.

Sed re maturius considerata communis sententia præfata adhuc videtur verior & tenēda in iudicādo & consulendo, non obstantib. prædictis legibus Regijs contra eam expensis. Ipse enim tantum permittunt parentib. meliorantib. in tertio bonorum suorum aliquid ex descendentibus in testamento, vel per contractum inter viuos reuocare meliorationē vsq; ad horam sue mortis, præterquam in casibus ibidem exceptis; sed in nostra specie nec vxor meliorat per testamentū, nec per contractū, sed tantum consentit testamēto viri, quo ipse solus testatus est faciēdo hęc meliorationē & vinculū de bonis suis & vxoris, quare merito, vt morte mariti confirmetur irreuocabiliter eius testamentū, ita vt vxor non possit suum consensum reuocare, qui iam morte viri sortitus fuit suū effectum, arg. tex. in l. nec fratri, C. de donat. caus. mort. vbi si soror donauit causā mortis fratris sui, confirmatur donatio morte fratris, ita q. sorori superiuuenti non liceat illam reuocare secundum Bald. ibi n. 1. vbi dicit, idē esse si tu consenseris testamēto alterius, quia morte illius confirmatur, probatur etiam ex l. si. cur. & venditionis. ff. quib. mod. pig. vel hypoth. sol. n. ubi si legare permisit, valeat quod concessit: Quod fit, vt si consentio permittēdo, quod alter testetur de re mea, præiudicat mihi talis patientia & consensus, & ad hoc notat illū text. Bald. vbi supra, & inquit idem Bald. in cap. 1. §. donare, col. 2. n. 3. qualiter feud. alien. poss. illum text. esse singularem ad hoc, quod qui possunt præstare consensum in contractu, possunt & in vltima voluntate, idē

latius

latius Rod. Suar. vbi supra. nu. 13. Vnde cum hic casus sit diuersus ac omisus à legibus Regijs, remanere debet sub dispositione iuris communis, quod habet; Vt in præfata specie, vxor mortuo marito consensum se præstitum reuocare minime possit, aliud. n. est vendere, aliud videnti consentire, vt in regula iuris, vbi Dec. nu. 2. quod aliud est contrahere, aliud est contrahēti consentire: aliud ergo est testari, aliud testanti consentire, & aliud est meliorare, aliud melioranti consentire: Vxor igitur consentiens testamento viri, non videtur nec testari, nec meliorare, sed testamento & meliorationi viri consentire; Itaq; hæc est alia species inter testari & contrahere, nempe testamento vel contractui alterius consentire, de quo minime loquuntur dictę leges Regiæ, ac proinde non obstant, nec correctio est inducenda, vbi expresse ea non sit, vt in l. sancimus, C. de test. & in l. precipimus, C. de appell. & quamvis regula d. l. aliud est vendere, ff. de reg. iur. non procedat, vbi eadē est ratio, vnde prohibitus vendere, prohibetur etiam consentire venditioni, vt notat Bal. & Salyc. per illum tex. in l. 2. C. si aduers. donat. & prohibitus contrahere, non potest alteri id facienti consentire, quādo est eadem ratio, alias secus secundum Dec. in d. l. aliud est vend. n. 3. & 4. artamen in nostro proposito non eadem est ratio, sed diuersa, nempe meliorationis ab vxore factę per testamentum vel contractum, & consensus ab eadem præstiti testamento viri de rebus vtriusq; testantis: ipsa nāq; meliorationem à se factam in testamento vel in contractu inter viuos sicut potest reuocare extra casus ab eisdem legib. exceptos, ita potest & non reuocare, & hoc est tantum, quod ipsę leges disponunt, vt est prædictum. Non igitur ex hoc sequitur, vt etiā possit reuocare consensum se præstitū testamento viri de rebus vtriusq; testantis, nec hoc vllō iure cauetur, sed potius contrarium, vt supra vidimus; at vero si per consensū ab vxore præstitum filius grauaretur in legitima, tunc quemadmodum ipsa testando non poterat grauare, vt in l. quoniam in priorib. C. de inoff. testam. ita nec consentiendo testamēto mariti, cum ille, qui prohibetur alienare, prohibeatur etiam alienanti consentire, vt in d. l. 2. C. si aduers. donat. C. vnde si maritus faceret testamentum de bonis suis & vxoris ipsa consentire, non posset inter filios ita disponere, vt grauaret eos amplius in legitima in bonis vxoris, argumento d. l. 2. C. si aduers. vendit. & in terminis decidit Roder. Suar. vbi supra. nu. 14.

48 Vterius & secundo circa supradicta est videndum; Quod si maritus de consensu vxoris faciat maioratum de re vxoris ipsa consentiente, ita vt maritus disponeret, sicut de re ipsius mariti, & postea maritus reuocet talem maioratum, ad quem pertineant res maioratę: De qua quæstione videndus est omnino Gregorius Lopez in l. 9. tit. 13. partit. 5. in gl. el. fenno lo. consuetudine.

49 His tamen omnibus non obstantibus, Rodericus Suarez & Tellus Fernandez vbi supra, eos allegauit in versio. sed vt vltimam manum, nu. 44. in nostra proposita ibi quæstione idem decidunt, quod d. l. fin. C. de pact. in suo casu, alijs tamen fundamentis.

50 Bene tamen verum est, quod si prædicta licentia & consensus patris in materia & quæstione, de qua agimus, esset iuramento vallatus, non posset reuocari, & patens omnino excluderetur, secundū Tellum Fernandez in d. l. 6. Tauri. nu. 64. & 65. qui dicit, se vidisse iam in vna causa matrem, quæ cum iuramento e consensu & licentiā præstitit, exclusam fuisse, & in alia, quia non iurauit admittam & obtinuisse, non obstantē, quod licentiā præstauerat, quia eam reuocauerat, quod est profecto notandum, & pro hac opinione est textus expressus in præseti, licet loquatur in fi-

lijs, quia idem est in parentibus, idemque probat l. si quando, §. illud, & §. generaliter, C. de inof. test. vnde consulo, vt semper in hac licentia & consensu patris apponatur iuramentum, licet secus esset in consensu, vt fiat pactum de hereditate viuētis, vt dixi in principio huius repetit. numer. 3. 4. & 5. quia nos in hac præsentē quæstione agimus de reuocatione consensus præstiti cum iuramento, vt filius libere testetur, nullam relinquendo patri legitimam, quod est diuersum, vt statim dicam.

Circa quę iura duo sunt potissime aduertēda Primo, quod licet in casu d. l. si. C. de pactis, reuocato consensu, etiam pactum iuratum nihil valeat, vt supradictum est, tamen id est ideo, quia pactū est contra bonos mores, in nostro tamē casu licet a patre præstita filio testandi & consensus non est contra bonos mores, vt supradictū est, & ideo iuramento firmatur & efficitur irreuocabilis præterquam, quod in d. l. fin. licentia & consensus eius, de cuius hereditate agitur, non fuit iuratus, sed pactum ipsū, in nostro vero casu licentia & consensus fuit iuratus, vnde diuersissimi quidem sunt hi duo casus, & minime trahendi ad consequentiam nec similitudinem; quod nota.

Vterius t & secundo circa supradicta iura est aduertendum, quod licet in illis probetur, & præterea Tellus vbi supra, dicat, posse filium vel patrem post mortē testatoris consentire grauamen sibi in legitima impositum, dum tamen expresse & specificē consentiant, est tamen illud intelligendum respectu sui ipsorum, non vero respectu filiorum, quia cum iā sit jus quęsitum, non possunt in eo eis præiudicare, vt iā supra diximus: & hoc modo est iam intelligendū illud, de quo supra dixi me male suspicari, dū adduxi ampliationē Palat. Rub. dicentis, posse filium, etiam post mortem patris consentire grauamen sibi in sua legitima appositum, idemq; retuli etiā ex Rod. Suar. Nā intelligi debet respectu sui ipsius, non vero respectu filiorum suorum, præterquam in tertio & quinto inter filios, & respectu quinti tantū inter extraneos.

Vterius t vt ad interpretationem aliorum verborum huius c. deueniamus, videndum nunc erit; An ad validationem renuntiationis iurata, de qua in nostro tex. requiratur presentia patris vel eorum, quorum favore fit renuntiatio, & quod ab eis acceptetur? Qua de re videndus est Couar. in present. 3. part. relect. in init. num. 4. vbi de iure cōmuni concludit requiri, id probans rationibus & auctoritatibus, & inquit, sufficere stipulationem Notarij pro absēte, vel ratihabitionem subsequatā ipsius absentis: de iure vero Regio artenta l. 3. tit. 8. li. 3. Ord. vet. quę hodie est l. 2. tit. 16. lib. 5. Ord. No. Regia Recop. inquit, forsā non esse necessariū Notarij nomine absentis stipulationem ex his, quę ipse Couar. tradit lib. 1. var. resol. c. 14. sed & absque dicta lege Regia, inquit Couar. non deesse, qui opinentur, iuramenti religionem sufficere, vt etiā absente patre hæc renuntiatio valida sit: rursus adhuc videri quibusdā putat, oportere, quod pater sit presens in hac specie, vt ipsius consensus intercedat, sine quo pactio ista siue renuntiatio etiam iurata iniquissima censetur, alioquin etiam Notario pro parte stipulante posse filiam renuntiationem reuocare prius, quam pater pactum ratū habeat. In hoc articulo de iure Regio teneo verissimam esse opinionem, quam Couar. sub dubio affirmauit, scilicet quod valeat, etiam si sit absens pater, huiusmodi renuntiatio, quia mihi videtur expressa dicta lege Regia, dū probat, valere pactū siue obligationem alteri factū, siue inter absentes, siue inter presentes factū sit pactum: addo tamen, quod præcesserit consensus patris, licet in alia scriptura seorsum; nā alias pactio ista siue renuntiatio sine dicto consensu est

